

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/174/2025
Identifikačné číslo spisu:	8224203340
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8224203340.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne RM Maxx s.r.o., Lenartov 47, IČO: 47 018 704, zastúpenej splnomocnenkyňou BAJO LEGAL, s.r.o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Landererova 8, IČO: 36 860 581, proti žalovanej X.. G. F., narodenej X. S. XXXX, D., Ľ. XXXX/XX, zastúpenej splnomocnenkyňou SCHWARZ advokáti s.r.o., Bratislava - Rača, Podbrezovská 40, IČO: 36 858 285, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/91/2024, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 11. februára 2025 sp. zn. 3Co/5/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 20. decembra 2024 č. k. 5C/91/2024-39 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým I. zakázal žalovanej previesť vlastnícke právo, zriadiť záložné právo, zriadiť vecné bremeno alebo iné právo tretích osôb alebo iným spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v k. ú. D. a D. R. C., zapísanými v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XX XXX a č. X XXX (všetko pozemky bližšie špecifikované vo výroku uznesenia, ďalej len ako „pozemky“ alebo „nehnuteľností“), II. žalobkyni uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, a to proti žalovaným 1/ X.. K. A., narodenému X. A. XXXX, D., U.Š. XX a 2/ X.. G. F., narodenej X. S. XXXX, D., Ľ. XXXX/XX, o odporovateľnosť právnych úkonov (kúpnych zmlúv C. a C.), v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia a III. vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté v konaní vo veci samej. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1 a 2 a § 336 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že nárok žalobkyne voči žalovanej predstavuje tzv. odporovací nárok v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov). Žalobkyňa má pohľadávku (60 000 eur titulom zmluvy o pôžičke) voči X.. A. D. (ďalej aj ako „dlžník“), ktorý svoj majetok previedol na X.. K. A., a ten následne na žalovanú. Súd prvej

inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Predmetné správanie dlžníka (pozn.: súd prvej inštancie spomenul i ďalšie prevody majetku dlžníka, ktoré sa riešia v inom konaní) je možné vyhodnotiť ako snahu zhoršiť vymožitelnosť pohľadávky žalobkyne voči svojmu dlžníkovi, čím môže dôjsť k ukráteniu žalobkyne. Dlžník mal vedomosť o svojom dlhu a taktiež o tom, že prevodom vlastníckeho práva k pozemkom dôjde objektívne k zníženiu hodnoty jeho majetku, ktorý by mohol byť postihovaný prípadnou exekúciou. S ohľadom na doterajšie konanie, či už samotného dlžníka, prípadne jemu spriaznených osôb, tu je riziko, že zo strany žalovanej dôjde k opakovanému prevodu nehnuteľností na tretie osoby. Tým by reálne bola daná hrozba vo vzťahu k žalobkyni ohľadne vymoženía jej pohľadávky voči dlžníkovi, a to aj z majetku, ktorý tento previedol na X.. K. A. a tento následne na žalovanú.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovanej uznesením z 11. februára 2025 sp. zn. 3Co/5/2025 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil (pozn.: bez uvedenia ustanovenia CSP v odôvodnení) a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (pozn.: taktiež bez uvedenia ustanovení CSP a bez akéhokoľvek vecného odôvodnenia). K námietkam žalovanej týkajúcich sa neexistencie nároku žalobkyne voči dlžníkovi uviedol, že pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby žalobkyňa jednoznačne preukázala oprávnenosť svojho nároku. Postačuje, aby tento nárok osvedčila, čo bolo splnené. Súd prvej inštancie správne konštatoval splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia spočíva v tom, že vymožitelnosť pohľadávky žalobkyne je ohrozená, pričom nariadením neodkladného opatrenia sa zabezpečí, aby sa v prípade úspechu odporovacej žaloby mohla žalobkyňa uspokojiť z majetku, ktorý ušiel z dispozície dlžníka. Vyčkávaním na prejavenie úmyslu žalovanej, smerujúceho k nakladaniu s nehnuteľnosťami, by však mohlo dôjsť k ďalšiemu prevodu, v dôsledku ktorého by žalobkyňa musela preukazovať vedomosť nového nadobúdateľa nehnuteľností o odporovateľnom úkone, čo by ďalej sťažilo jej procesnú situáciu. Postavenie subjektu, proti ktorému nariadené neodkladné opatrenie smeruje, je vyvažované právom podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené, prípadne nárokom na náhradu škody a inej ujmy spôsobenej neodkladným opatrením, ak sa žalobe žalobkyne vo veci samej nevyhoví, alebo ak nedôjde k uspokojeniu práva žalobkyne.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu (absenciu náležitostí podľa ust. § 220 ods. 2 CSP). Žalobkyňa nedisponuje pohľadávkou voči pánovi X.. A. D., ide len o špekulatívnu pohľadátku. Odvolací súd nevyhodnotil dôsledne dôkazy predložené žalovanou a nesprávne vychádzal len z tvrdení žalobkyne.

4. Žalobkyňa predložila žalobu, ktorú podala v zmysle uznesenia súdu prvej inštancie na Mestský súd Bratislava IV a uviedla, že spor sa vedie pod sp. zn. 12C/22/2025. Dovolanie žalovanej navrhla odmietnuť, prípadne zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) za splnenia tiež podmienok jej zastúpenia a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť ňou podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP potom pristupuje (dovolací súd) len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak sa dovolaním napáda rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP irelevantné (právne bezvýznamné), či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

10. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 19/2017) uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/157/2017 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 21/2018) tiež uviedol, že dovolanie nie je podľa CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

11. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taká situácia môže nastať aj v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

12. V danom prípade je dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení (o nariadení neodkladného opatrenia), po podaní ktorého nadväzuje žaloba podľa § 336 CSP, pričom je nepochybné, že táto bola podaná v zmysle uznesenia súdu prvej inštancie na Mestský súd Bratislava IV a konanie sa vedie pod sp. zn. 12C/22/2025 (proti žalovaným 1/ X.. K. A., narodenému X. A. XXXX, D., U.Š. XX a 2/ X.. G. F., narodenej X. S.Q. XXXX, D., Ľ. XXXX/XX, o odporovateľnosť právnych úkonov, a to kúpnej zmluvy C. a kúpnej zmluvy C.. Rozhodnutie odvolacieho súdu v takomto prípade preto nemá charakter rozhodnutia vo veci samej ani rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, čo má za následok, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

13. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 CSP zohľadňuje, že v prípade takéhoto rozhodnutia ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez prejudikovania konečnej (definitívnej) ochrany, poskytovanej až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti v postupe súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (účastníkov konania).

14. Vzhľadom na to, že dovolanie podľa § 420 CSP nie je prípustné, najvyšší súd podľa § 447 písm. c) CSP dovolanie žalovanej odmietol bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

15. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP per analogiam tak, že žalobkyni ako procesnej súperke žalovanej, ktorá zavinila výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu, priznal nárok na ich plnú náhradu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.